

Roma Ta Kafa Wahayin — Lamba Ta Shida

Rigingimun Annabci a Tarihin Adventist: Fahimtar Rikicin Tsakanin Uriah Smith da James White game da Daniyel 11:36

Jeff Pippenger
2024-08-14

Muna magana ne a kan layuka shida na muhawarar annabci da suka faru a cikin tarihin Adventism tun daga 1798 har zuwa yau.

“A cikin tarihi da annabci, Maganar Allah tana bayyana dogon rikicin da ya dade yana gudana tsakanin gaskiya da kuskure. Har yanzu wannan rikici yana ci gaba. Abubuwan da suka taɓa faruwa za su sàke faruwa. Tsoffin muhawarori za a tayar da su kuma, sabbin ka’idoji kuwa za su riƙa tasowa a kai a kai. Amma mutanen Allah, waɗanda a cikin bangaskiyarsu da kuma cikas annabci suka taka rawa a cikin shelar sakonnin mala’iku na fari, na biyu, da na uku, sun san inda suke tsaye. Suna da irin fwarewar rayuwa wadda ta fi zinariya zallar tsabta daraja. Ya kamata su tsaya daram kamar dutse, suna riƙe farkon tabbacin bangaskiyarsu da ƙarfi har zuwa ƙarshe.” Selected Messages, littafi na 2, 109.

Maqalar da ta gabata ta yi bayani game da gardama ta farko da ta ƙarshe game da ikon Roma, kuma yanzu za mu ɗauki gardamar da ta faru tsakanin Uriah Smith da James White. Uriah Smith ya saka tasa “fassarar kansa” cikin aya ta talatin da shida.

“AYA TA 36. Sarkin kuwa zai aikata bisa ga nufinsa; zai ɗaukaka kansa, ya kuma girmama kansa fiye da kowane allah, zai kuma faɗi abubuwa masu banmamaki gāba da Allahn alloli, kuma zai yi nasara har sai fushin ya cika; gama abin da aka ƙaddara za a aikata shi.

“Sarkin da aka gabatar a nan ba zai iya nufin wannan ikon ɗaya da aka ambata a ƙarshe ba; wato, ikon papal; gama takamaiman bayanan ba za su yi daidai ba idan aka aiwatar da su ga wannan ikon.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 292.

Smith ya yarda cewa ikon da ake magana a kai a aya ta baya shi ne “Roma ta paparoma,” amma yana da’awar cewa siffofin aya ta talatin da shida ba siffofin annabci ba ne da ke bayyana Roma ta paparoma. Wannan da’awa ƙarya ce. Ya kamata a tuna cewa a cikin tawaye na 1863, an ajiye sau bakwai na Leviticus sura ta ashirin da shida a gefe, sabili da haka aka ƙi wakilcin sau bakwai na alluna biyu na Habakkuk. Duka jadawalin 1843 da na 1850 suna bayyana sau bakwai a tsakiyar jadawalan ƙwarai, kuma duka waɗannan zane-zanen suna sanya gicciye a tsakiyar layin sau bakwai. Sa’ad da sabon haske game da sau bakwai ya zo a 1856 kuma daga baya aka ƙi shi, ya nuna ƙin alluna biyu na Habakkuk, da kuma ikon Ruhun Annabci, wanda yake fayyace sarai cewa Allah ne ya ba da jagoranci ga duka jadawalan biyu.

Bisa ga Sister White, ruɗin ƙarshe na Shaidan shi ne ya mai da shaidar Ruhun Allah marar amfani; kuma a nan ruɗin farko shi ne ya mai da shaidar Ruhun Allah marar amfani, kuma hakan ma ya wakilta ƙin yarda a lokaci guda da muhimman gaskiyoyi da ke kan alluna biyun, musamman ma lokuta bakwai.

A cikin tawaye na 1863, ba wani ba ne face Uriah Smith wanda ya kirkiro jadawalin jabu na 1863, wanda ya cire layin bakwai din lokuta. Zuwa shekara ta 1863, Uriah Smith ya rufe idanunsa ga hasken bakwai din lokuta, kuma bai iya ganin cewa akwai “fushoshi” biyu da Daniyel ya fayyace ba. Waɗannan fushoshin biyu suna wakiltar bakwai din lokuta da aka dora a kan masarautar arewacin Isra’ila, da kuma masarautar kudancin Yahuda. Na farkon, a kan kabilu goma na arewa, ya fara a 723 K.H.K. kuma ya kare a 1798, na biyun kuma ya fara a 677 K.H.K. kuma ya kare a 1844.

Jibra’ilu ya zo wurin Daniyel a babi na takwas domin ya bayyana wahayin marah, kuma dangane da aikinsa, ya ba da shaida ta biyu ga shekara ta 1844. Shekaru dubu biyu da dari uku na Daniyel babi na takwas sun kare a shekara ta 1844, amma haka kuma na karshe cikin fushin nan biyu a kan masarautun arewa da kudu ya kare.

Sai ya ce, Duba, zan sanar da kai abin da zai kasance a karshen fushi; gama a lokacin da aka kayyade ne karshen zai kasance. Daniyel 8:19.

Karshen na karshe yana daukar cewa akwai karshen farko. Karshen na biyu cikin fushin nan biyu, wanda kawai wata fadar dabam ce ta “sau bakwai,” ya kare a shekara ta 1844, kuma fushin farko ya kare a shekara ta 1798. Ayar da Smith ya yi iƙirarin cewa ba ta kunshi wani takamaiman bayani game da ikon papacy ba ta nuna shekarar da papacy za ta karɓi mugun rauninta mai kashewa.

Kuma sarkin zai yi bisa ga nufinsa; zai daukaka kansa, ya kuma mai da kansa babba fiye da kowane allah, zai kuma fadi manyan maganganu masu banmamaki game da Allah na alloli, kuma zai yi nasara har sai fushin ya cika; gama abin da aka kaddara za a yi shi. Daniyel 11:36.

“Sarkin” da ake nufi a aya ta talatin da shida zai “ci gaba da bunkasa har sai an cika fushin.” Ka lura da abin da Smith ya rubuta game da Daniyel sura ta takwas, ayoyi na ashirin da uku da ashirin da huɗu a cikin wannan littafi ɗaya inda yake iƙirarin cewa ikon papanci ba ya da sahihan siffofin da suka dace don cika aya ta talatin da shida.

“AYA TA 23. Kuma a karshen zamanin mulkinsu, sa’ad da masu laifi suka kai cikas muguntarsu, wani sarki mai fuska mai tsanani, mai fahimtar maganganu masu duhu, zai tashi. 24. Ikonsa kuma zai kasance mai girma, amma ba da ikonsa na kansa ba; zai yi hallaka ta banmamaki, zai kuma yi nasara, ya aikata nufinsa, ya kuma hallaka masu karfi da tsarakakkun mutane. 25. Ta wurin dabararsa kuma zai sa yaudara ta yi nasara a hannunsa; zai daukaka kansa a cikin zuciyarsa, ta wurin salama kuma zai hallaka mutane da yawa; zai kuma tashi gaba da Yariman sarakuna; amma za a karya shi ba tare da hannu ba.”

“Wannan iko ya gāji rarrabuwar huɗu na mulkin bunsuru a karshen zamanin mulkinsu, wato, kusa da cikas tafiyarsu. Tabbas, wannan shi ne ɗaya da karamin fahon da aka ambata a aya ta 9 da kuma gaba. Aiwatar da shi ga Roma, kamar yadda aka bayyana a cikin bayanai a kan aya ta 9, kuma kome zai zama cikin jituwa da bayyane.

“Sarki mai mummunar fuska.’ Musa, cikin annabcin hukuncin da zai zo a kan Yahudawa daga wannan iko din nan, ya kira shi ‘al’umma mai mummunar fuska.’ Kub. 28:49, 50. Babu wata al’umma da ta taɓa bayyana da firgita a cikin shirin yaƙi kamar Romawa. ‘Mai fahimtar

magana mai duhu.’ Musa, a cikin Nassin da aka ambata yanzu, ya ce, ‘Wanda ba za ka fahimci harshensa ba.’ Ba za a iya fadin wannan game da Babiloniyawa, Farisawa, ko Helenawa ba dangane da Yahudawa; gama ana amfani da harsunan Kaldiyanci da Helenanci a Falasdinu, ko fiye ko kasa. Amma ba haka lamarin yake ba da Latin.”

“Sa’ad da masu laifi suka kai ga ciki muguntarsu.” A duk tsawon lokacin, ana ci gaba da sa dangantakar da ke tsakanin mutanen Allah da masu danniyarsu a gaba. Saboda laifofin mutanensa ne aka sayar da su zuwa bauta. Kuma ci gabansu cikin zunubi ya jawo hukunci mafi tsanani. A kowane lokaci, Yahudawa ba su taɓa zama masu lalacewa ta dabi’a fiye da yadda suka kasance a matsayinsu na al’umma a lokacin da suka shiga farkashin ikon Romawa ba.

“‘Mai karfi, amma ba da ikonsa na kansa ba.’ Nasarar Romawa ta samo asali ne kwari daga taimakon abokan kawancensu, da kuma rarrabuwar da ke tsakanin mafiyansu, wadda koyaushe suke a shirye su yi amfani da ita. Roma ta Paparoma ita ma ta kasance mai karfi ta wurin ikon duniya wanda take aiwatar da iko na ruhaniya a kansu.

“‘Zai hallaka ta hanya mai ban al’ajabi.’ Ubangiji ya fada wa Yahudawa ta bakin annabi Ezeqiyel cewa zai ba da su ga hannun mutane wanda suke ‘gwanaye wajen hallakarwa;’ kuma kisan Yahudawa dubu dari goma sha daya a lalatar Urushalima ta hannun rundunar Roma, ya kasance mummunar tabbaci ga kalmomin annabin. Kuma Roma a mata kinta na biyu, wato na paparoma, ita ce ke da alhakin mutuwar shahidai miliyan hamsin.

“‘Kuma ta wurin dabararsa kuma zai sa yaudara ta bunkasa a hannunsa.’ Roma ta fi dukan sauran ikoki shahara da manufar yaudara, wadda ta wurinta ta jawo al’ummai farkashin ikonta. Wannan gaskiya ne game da Roma ta arna da kuma Roma ta papanci. Kuma ta haka ne, ta wurin salama, ta hallaka mutane da yawa.

“Kuma Roma, a karshe, a cikin mutumin daya daga cikin gwamnoni nata, ta tashi gaba da Yariman sarakuna, ta wajen zartar da hukuncin kisa a kan Yesu Almasihu. ‘Amma za a kakkarye shi ba da hannu ba,’ magana ce wadda take daidaita hallakar wannan iko da bugun gunkin da aka ambata a sura ta 2.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 202–204.

Smith, sau biyu a cikin wannan nassin, ya nuna cewa siffon annabi na Roma ta arna da ta paparoma suna iya musanyawa da juna, gama su ne kawai bayyanuwar Roma a cikin mata kanta biyu, kamar cakudar karfe da yumbu a cikin littafin Daniyel sura ta biyu, wanda ‘Yar’uwa White ta bayyana a matsayin alamomin mulkin coci da mulkin kasa. Sa’ad da Daniyel ya bayyana a cikin ayoyin da Smith yake magana a kansu—cewa Roma “za ta yi nasara, ta aikata,” kuma cewa Roma “za ta sa dabara ta yi nasara a hannunsa,”—Smith ya yi iƙirarin cewa a aya ta talatin da shida “sarkin” nan wanda “zai yi nasara har sai an cika fushin,” yana bayyana wata siffa ta annabi da ta shafi Roma ta arna da kuma ta paparoma. Sa’an nan kuma ya yi iƙirarin cewa babu daya daga cikin siffon Roma a aya ta talatin da shida da ke nufin ikon papanci.

Mun yi nuni ga Smith wajen goyon bayan tantance Roma a matsayin ‘yan fashi wanda suka kafa wahayi, kuma daya daga cikin siffa hudu na annabi a aya ta goma sha hudu shi ne cewa Roma ta daukaka kanta.

A wadannan lokuta kuwa, da yawa za su tashi su yi gāba da sarkin kudu; haka kuma, 'yan ta'adda daga cikin mutanenka za su dāukaka kansu domin su tabbatar da wahayi; amma za su fādi. Daniyel 11:14.

Smith yana da'awar cewa siffon sarkin da ke aya ta talatin da shida ba su yi daidai da ikon papanci ba, ko da yake tun da farko ya kare cewa Roma ce a aya ta goma sha huɗu wadda take dāukaka kanta. Duk da haka, sarkin da ke aya ta talatin da shida “zai dāukaka kansa.” Wannan sarki dīn nan dāya a aya ta talatin da shida zai “fādi abubuwan banmamaki a gāba da Allahn alloli.” A cikin Daniyel ikon papanci “zai fādi manyan kalmomi a gāba da Madāukaki,” kuma a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna ikon papanci yana yin sabo a kan Madāukaki.

Kuma aka ba shi baki mai fādin manyan maganganu da sabo; kuma aka ba shi iko ya ci gaba har wata arba'in da biyu. Sai ya buɗe bakinsa cikin sabo ga Allah, domin ya yi sabo ga sunansa, da alfarwarsa, da waɗanda suke zaune a sama. Ru'ya ta Yohanna 13:5, 6.

An bayyana kowane takamaiman siffa ta annabci game da ikon papanci a aya ta talatin da shida.

Sarkin kuwa zai aikata bisa ga nufinsa; zai dāukaka kansa, ya mai da kansa girma fiye da kowane allah, kuma zai fādi abubuwa masu ban al'ajabi gāba da Allahn alloli, kuma zai yi nasara har sai an cika fushi; gama abin da aka kaddara za a yi shi. Daniyel 11:36.

Masu sharhin mutane sau da yawa ba su da abin dogaro, amma masu sharhin Adventist da yawa suna ba da shaida ga gaskiya bayyananniya cewa aya ta talatin da shida ce manzo Bulus yake sake fayyacewa a cikin Tasalonikawa ta Biyu, sa'ad da ya yi magana game da mutumin zunubi.

Kada kowa ya ruɗe ku ta kowace hanya; gama wannan rana ba za ta zo ba, sai in an fara yin ridda, kuma mutumin nan na zunubi ya bayyana, dān hallaka; wanda yake gāba, yana kuma dāukaka kansa bisa dukan abin da ake kira Allah, ko abin da ake wa sujada; har ya zauna a cikin haikalin Allah kamar shi Allah ne, yana nuna kansa cewa shi Allah ne. 2 Tasalonikawa 2:2, 3.

Aya ta talatin da shida tana cewa, “zai dāukaka kansa, ya kuma girmama kansa fiye da kowane allah,” kuma Bulus ya ce, “a bayyana mutumin nan na zunubi, dān hallaka; wanda yake hamayya, yana kuma dāukaka kansa fiye da dukan abin da ake kira Allah, ko kuwa abin da ake yi wa sujada.” A bayyane yake cewa Smith ba shi da wani ikon annabci da zai sa ya yi iƙirarin cewa sarkin da ake magana a kai a aya ta talatin da shida ya bambanta da sarkin da ake magana a kansa a ayoyin da suka gabaci aya ta talatin da shida. Ta fuskar nahawu, ba shi da wata hujja da za ta tabbatar da kuskuren amfani da ya yi, kuma iƙirarinsa cewa ya yi haka ne domin aya ta talatin da shida ba ta dāuke da wata alama ta ikon Paparoma ba, karkatar da Nassi ne a ƙoƙarin kafa wata fassara ta kansa.

Muna kuma da kalmar annabci mafi tabbatacciya; wadda kuke yi da kyau in kun kula da ita, kamar yadda ake kula da haske mai haskakawa a cikin wuri mai duhu, har sai gari ya waye, tauraron safiya kuma ya bullo a cikin zukatanku: Kuna fara sanin wannan, cewa babu wani annabcin Nassi da yake na fassarar kansa. Gama annabcin bai taɓa zuwa a dā ta wurin nufin mutum ba: sai dai tsarkakan mutanen Allah suka yi magana ne kamar yadda Ruhuhu Mai Tsarki

ya motsa su. 2 Bitrus 1:19–21.

A cikin shekarun Adventism na Laodicea, an sami masana tauhidin Adventist, fastoci, da marubuta da yawa waɗanda suka yi bayani kan ko suna ganin amfani da Smith ya yi da wannan ya yi daidai ko kuma bai yi daidai ba. Wani fasto ɗan Ostiraliya, Louis Were, wanda ya daɗe da rasuwa, ya shafe mafi yawan hidimarsa yana adawa da kirar annabci ta karya ta Smith. Dalilin adawarsa ba kawai cewa a karshe Smith ya bayyana sarkin da ya zo ga karshe a aya ta arba'in da biyar a matsayin Turkiyya ba ne, amma kuma tsarin Smith ya haifar da kuskuren amfani da Armageddon. A shekarun 1980 ko kusan lokacin nan, wani marubucin Adventist ya rubuta wani littafi mai take, *Adventists and Armageddon, Have we Misunderstood Prophecy?* Sunan marubucin Donald Mansell ne, kuma har yanzu littafin yana nan a samuwa.

Mansell ya bibiyi tarihin da ya kai ga Yaƙin Duniya na Ɗaya da na Biyu, yana nuna cewa sa'ad da aka ga waɗannan yaƙe-yaƙe biyu suna gabatowa, masu wa'azin bishara na Adventist suka fara amfani da kuskuren fassarar Smith na tafiyar Turkiyya zuwa ainihin Urushalima a matsayin alamar Armageddon da karshen duniya. Ya tabbatar ta wurin rijistar membobin coci cewa, yayin da kowane ɗaya daga cikin waɗannan yaƙe-yaƙe ke gabatowa, an kawo rayuka da yawa cikin membobin cocin Adventist, bisa ga jaddadawar annabci ta mai wa'azi wadda aka samo daga gurbatacciyar fahimtar Smith game da Armageddon.

Sa'ad da kowane ɗaya daga cikin yaƙe-yaƙen ya ƙare, kuma kurakuran annabce-annabcen da aka yi ba su cika ba, ikkilisiya ta yi asarar mambobi fiye da waɗanda ta samu daga tsarin annabci da Smith ya gina.

Ta wajen kin amincewar Smith da saƙon asali na Millerites, da kuma shirinsa na yaɗa fassararsa ta kansa game da aya ta talatin da shida zuwa arba'in da biyar na Daniel, tunaninsa ya haifar da wani tsarin annabci da aka gina bisa ga abubuwan da ke faruwa a lokacin.

A cikin muhawarar da ta gudana tsakanin Smith da James White game da sarkin da ya kai ga ƙarshensa a aya ta ƙarshe ta Daniyel goma sha ɗaya, James White ya gabatar da wata hujja mai taƙaitaccen bayani wadda ta bayyana a sarari gindin annabcin Smith mai raunin tushe. White ya koyar da cewa, “annabci ne ke haifar da tarihi, amma tarihi ba ya haifar da annabci.”

Masu wa'azin bisharar Adventism waɗanda suka yi aiki kafin yaƙe-yaƙen biyu sun yi amfani da tarihin da ke bunƙasa domin gabatar da gurbataccen tsarin annabcin Armageddon na Smith, kuma aikinsu, wanda ya zama kamar an yi masa albarka sosai a gabanin yaƙe-yaƙen, ya haifar da asara gaba ɗaya sa'ad da aka nuna cewa wannan tsarin annabcin ya ginu ne a kan fassara ta kai.

Ku yi hankali da annabawan karya, waɗanda suke zuwa gare ku cikin tufafin tumaki, amma a cikinsu kerkecai ne masu farautar ganima. Za ku gane su ta wurin 'ya'yansu. Shin mutane suna tsince inabi daga ƙaya, ko ɓaure daga sarƙaƙƙiya? Haka nan kowane itace mai kyau yana ba da 'ya'ya masu kyau; amma itace marar kyau yana ba da 'ya'ya marasa kyau. Itace mai kyau ba zai iya ba da 'ya'ya marasa kyau ba, haka kuma itace marar kyau ba zai iya ba da 'ya'ya masu kyau ba. Duk itacen da ba ya ba da 'ya'ya masu kyau ana sare shi, a jefa shi cikin wuta. Saboda haka, za ku gane su ta wurin 'ya'yansu. Matiyu 7:15–20.

Yarda da Smith ya yi na inganta wani keɓaɓɓen tsari na annabci game da sarkin da ke aya ta talatin da shida ya haifar da kuma kirƙirar kuskuren amfani da Annoba ta Shida da Armageddon.

Sai mala'ika na shida ya zub da kwalbansa a kan babban kogin Yufiretis; ruwansa kuwa ya bushe, domin a shirya hanyar sarakunan gabas. Sai na ga ruhohi marasa tsarki guda uku kamar kwadi suna fitowa daga bakin macijin nan, da kuma daga bakin dabbar nan, da kuma daga bakin annabin ƙarya. Gama su ne ruhohin aljanu, masu yin mu'ujizai, waɗanda suke fita zuwa wurin sarakunan duniya da na dukan duniya, domin su tattara su zuwa yaƙin wannan babbar rana ta Allah Maɗaukaki. Ga shi, ina zuwa kamar ɓarawo. Mai-albarka ne wanda yake tsaro, yana kuma kiyaye tufafinsa, kada ya yi tafiya tsirara, su kuma ga kunyarsa. Sai ya tattara su wuri ɗaya da ake kira da harshen Ibraniyanci Armageddon. Ru'ya ta Yohanna 16:12–16.

Kamar yadda muka riga muka nuna, annoba ta shida tana zuwa ne bayan an rufe lokacin jarabawar ɗan Adam; saboda haka, gargadin da ya ƙunshi “kiyaye tufafinka” dole ne ya koma ga batun gwaji wanda yake faruwa kafin Mika'ilu ya tashi tsaye, kafin a rufe lokacin jarabawar ɗan Adam, kuma kafin annoba ta fari ta fara. Annoba ta shida tana bayyana ayyukan macijin, da dabbar, da annabin ƙarya, waɗanda su ne haɗin kai sau uku da yake haɗuwa a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba. Wannan haɗin kai sau uku shi ne Roma ta Zamani, kuma alamar da take bayyana tare da tabbatar da wannan haɗin kai sau uku na Roma ta Zamani ita ce “ƴan fashin mutanenka,” waɗanda “suke ɗaukaka kansu domin su tabbatar da wahayi,” amma “su faɗi.”

Gargadin annoba ta shida, idan aka fahimce shi, yana ba wa rai damar kiyaye tufafinsa; amma idan aka ƙi shi, yakan bar rai tsirara, wanda kuwa yana ɗaya daga cikin siffofi biyar na mutumin Laodicea. Alamar da ta kafa wannan gargadi ita ce ‘ƴan fashin mutanenka, waɗanda suke ɗaukaka kansu kuma a ƙarshe su faɗi. Sulemanu ya ce idan mutanen Allah ba su da wannan wahayi, sukan lalace.

Inda babu wahayi, mutane sukan lalace; amma mai kiyaye doka, mai albarka ne. Misalai 29:18.

Kalmar Ibrananci da aka fassara da “halaka” tana nufin “sa ya zama tsirara”, kuma Yohanna ya rubuta, “Mai albarka ne wanda yake tsaro, yake kuma kiyaye tufafinsa, kada ya yi tafiya tsirara, su kuma ga kunyarsa.” Smith ya yi kuskure game da Sarkin Arewa, kuma wannan tushen annabci na ƙarya ya ba shi damar gina wani amfani na annabci wanda, idan aka karɓe shi, yake haifar da tsiraici, wanda alama ce ta Laodikiyawa, waɗanda ake tofar da su daga bakin Ubangiji.

Smith bai ga wata matsala ba wajen kare sabon tantancewarsa ta ƙarya game da Sarkin Arewa a kan James White, mijin annabiya. Masana tarihin Adventist, da 'Yar'uwa White, sun tabo sanannen sabaninsu. Ellen White ta tsawata wa mijinta da Smith duka biyu saboda sun bar bambancin ra'ayinsu game da wanda sarkin arewa a cikin Daniyel sura ta goma sha ɗaya yake wakilta ya shiga fili a gaban jama'a. A cikin farkon littafin Adventist na farko da aka buga bayan Babban Cizon Rai na shekara ta 1844, James White ya rubuta:

“Cewa Yesu ya tashi, ya rufe ƙofa, ya zo wurin Mai Tsufa na Kwanaki, domin ya karɓi mulkinsa, a wata na 7, 1844, na gaskata ƙwarai. Duba Luka 13:25; Matiyu 25:10; Daniyel 7:13,14. Amma tsayawar Mika'ilu, Daniyel 12:1, ya bayyana cewa wani al'amari ne dabam,

domin wata manufar dabam. Tashinsa a 1844, domin ya rufe kofa, ya zo wurin Ubansa, ya karɓi mulkinsa, da ikon yin mulki; amma tsayawar Mika'ilu kuwa, domin a bayyana ikon sarautarsa, wanda yake da shi tun da farko, cikin hallakar miyagu, da kuma cikin kuɓutar mutanensa. Mika'ilu zai tsaya a lokacin da iko na ƙarshe a babi na 11, ya kai ga ƙarshensa, ba tare da wani ya taimake shi ba. Wannan iko shi ne na ƙarshe da yake tattake ikilisiyar Allah ta gaskiya: kuma da yake har yanzu ana tattake ikilisiya ta gaskiya, ana kuma jefar da ita waje ta dukan Kiristendam, sai ya biyo baya cewa ikon zalunci na ƙarshe bai “kai ga ƙarshensa” ba; kuma Mika'ilu bai tsaya ba. Wannan iko na ƙarshe da yake tattake tsarkaka an kawo shi a gani cikin Ru'ya ta Yohanna 13:11-18. Lambarsa ita ce 666.” James White, A Word to the Little Flock, 8.

Sa'ad da Smith ya gabatar da abin da ya kira “sabon haske” game da batun “iko na ƙarshe a cikin Daniel sura ta goma sha ɗaya,” James White ya ɗauki yadda Smith ya yi amfani da wannan batu ba a matsayin sabon haske ba, sai dai a matsayin hari a kan tushen bangaskiya. Rigimar da ta shafi Roma a matsayin sarkin arewa a cikin Daniel sura ta goma sha ɗaya, wadda ta faru tsakanin Uriah Smith da James White, tana da takamaiman siffofi waɗanda mu, a matsayin masu nazarin annabci, ya kamata mu haɗa su tare da sauran rigingimu a tarihin Adventist dangane da alamar Roma.

Daya daga cikin waɗannan siffofi shi ne shigar da fassara ta kashin kai. Wata siffa kuma ita ce, amfani da wannan fassara ta kashin kai yana buƙatar karkatar da nahawu mai sauƙi, domin Smith ba kawai ya yi watsi da gaskiyar cewa kowace siffar annabci a aya ta talatin da shida tana magana ne game da Roma ba, amma kuma ya yi watsi da cewa tsarin nahawu yana buƙatar sarkin da ake magana a kansa a aya ta talatin da shida ya zama shi ne sarkin nan ɗaya da aka wakilta a cikin sashen da ya gabata.

Wani kuma shi ne cewa fassarar kai-tsaye ta mutum ƙin amincewa ce da muhimman gaskiya na tushe. Wani kuma shi ne cewa tana wakiltar ƙin amincewa da ikon Ruhun Annabci. Wata sifa kuma ita ce, ra'ayi na farko mai kuskure game da Roma zai kai ga tsarin annabci da ba ya barin mutum ya kiyaye tufafinsa yayin da suke kusantar ƙarshen lokacin jarraɓawar ɗan adam. Wani kuma shi ne shirinsa na yaɗa fassararsa ta kai-tsaye ta mutum a bairar jama'a. Wani kuma shi ne cewa fassarar kai-tsaye ta mutum kullum ana bayyana ta a matsayin sabon haske. Dukan waɗannan siffofi suna wakiltuwa a cikin tattaunawar da ake yi a yanzu game da “yan fashin mutanenka.”

Sa'ad da aka haɗa rikici na ƙarshe na Roma, wanda rikicin farko na Roma ya siffanta ta wurin gano “barayin mutanenka,” da layin annabci na rikicin Uriah Smith da James White, za mu ga cewa rukuni ɗaya zai kasance yana gina tsarin annabtinsa a kan fassara ta kansa, wadda take ƙin gaskiyar tushe.

Ƙin amincewa da muhimman gaskiyoyi na asali kai tsaye yana wakiltar ƙin yarda da ikon Ruhun Annabci, wanda yake ƙare waɗannan muhimman gaskiyoyi na asali da ƙarfi sosai. Irin wannan rukuni kuma za su kasance a shirye su gabatar da ra'ayinsu a bairar jama'a, ba tare da la'akari da kowace damuwa da za a iya tasowa game da irin tasirin da wannan koyarwa za ta iya yi a kan mutanen Allah a faɗin duniya ba.

Nan da nan bayan 1844, a karni na farko na Adventism, an gabatar da wata gardama kuma game da Roma. Aka ci gaba da tayar da wannan gardama, har sai da aka karɓi ra'ayi na karya a karni na uku na Adventism. Za mu yi la'akari da gardamar “daily” a matsayin ta huɗu cikin layuka shida da muke yanzu nazari a kansu a cikin tsarin layi bisa layi.

Amma kafin mu ɗauki layi na huɗu na muhawarorin Roma, ya kamata a tuna cewa a labarin da ya gabata, sa'ad da muke magana a kan aya ta goma ta Daniyel sura ta goma sha ɗaya, mun faɗa cewa, “Aya ta goma kuma tana haɗa ‘lokuta bakwai’ na Littafin Lawiyawa ashirin da shida kai tsaye da boyayyen tarihi, amma wannan layin gaskiya yana wajen abin da muke gabatarwa a nan.”

Uriah Smith shi ne jagora wajen kin karɓar “seven times” a shekara ta 1863. Ya ƙi karɓar ƙarin sani game da wannan batu da aka gabatar a cikin maƙalolin da Hiram Edson ya rubuta, aka kuma buga su a cikin Review a shekara ta 1856. Abubuwan da ke tattare da kasancewar Smith yana da alaƙa da wani motsi da ya gabatar da “seven times”, amma daga baya ya ƙi karɓar ƙarin sani a kan wannan batu ɗin, su ma suna wajen batu na siffofin gabatarwar Smith na abin da ya yi da'awar sabon haske ne a kan batun sarkin arewa; amma idan muka kammala bitar mu ta jerin rigingimun Adventist game da Roma, za mu koma ga muhimmancin aya ta goma na sura ta goma sha ɗaya ta littafin Daniyel, da kuma abin da ƙin karɓar sakon Laodicea da Smith ya yi—wanda ya iso a shekara ta 1856 tare da ƙarin sani a kan “seven times”—ke wakilta.

“Bangaskiyarmu game da sakonnin mala'ika na fari, na biyu, da na uku daidai take. Manyan alamomin hanya da muka riga muka wuce ba za su jijjigu ba. Ko da rundunonin jahannama su yi ƙoƙarin tsinke su daga harsashinsu, su kuma yi murna da tunanin cewa sun yi nasara, duk da haka ba su yin nasara. Waɗannan ginshikan gaskiya suna tsaye daram kamar tsaunuka madawwama, ba sa motsuwa da dukan ƙoƙarin mutane haɗe da na Shaidan da rundunarsa. Za mu iya koyan abubuwa da yawa, kuma ya kamata mu kasance kullum muna binciken Nassosi domin mu ga ko waɗannan abubuwa haka suke.” Evangelism, 223.

“Manyan alamomin gaskiya, waɗanda suke nuna mana matsayarmu a cikin tarihin annabci, ya kamata a kiyaye su da matuƙar kulawa, kada a rushe su, kuma a maye gurbinsu da ra'ayoyi waɗanda za su kawo ruɗani maimakon haske na gaskiya.” Selected Messages, littafi na 2, 101, 102.

“A wannan lokaci za a yi ƙoƙari masu yawa domin girgiza bangaskiyarmu game da batun Wuri Mai Tsarki; amma kada mu ja da baya. Ko ƙaramar allura ma ba za a motsa daga harsasan bangaskiyarmu ba. Gaskiya har yanzu gaskiya ce. Waɗanda suka zama masu rashin tabbas za su yi ta kaucewa zuwa ga koyarwoyi marasa daidai, kuma a ƙarshe za su tsinci kansu cikin rashin bangaskiya game da shaidun da muka samu a ɗa na abin da yake gaskiya. Dole ne a kiyaye tsofaffin alamomin hanya, domin kada mu rasa tantance alkiblar mu.” Manuscript Releases, juzu'i na 1, 55